

SARKAD VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉTKEZTETÉSI INTÉZMÉNYE INTÉZKEDÉSI TERVE

az egyajánlatos közbeszerzések elkerülését segítő módszerekről és gyakorlatokról

Bevezetés

Az intézkedési terv alapjául az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. Rendeletet. Az intézkedési tervvel elérni kívánt cél a verseny növelése a közbeszerzési eljárások során.

I. Helyzetelemzés

A magyarországi közbeszerzésekkel kapcsolatban fontos európai uniós elvárás a verseny szintjének javítása. A közbeszerzésekben a piaci verseny előnyös, hiszen, ha egy-egy szerződés elnyeréséért több gazdasági szereplő versenyez, az alacsonyabb árakhoz, illetve jobb ár-érték arányú termékek és szolgáltatások beszerzéséhez vezet.

II. A probléma azonosítása, részletes megfogalmazása

A 1027/2021. (II.5.) Korm. határozat 1. pontja alapján a Kormány célul tűzte ki, hogy az egyajánlatos közbeszerzések Európai Unió módszertana szerinti arányát 15%-os szintnél alacsonyabb mértékűre kell csökkenteni. Az egyajánlatos közbeszerzések csökkentése fontos európai uniós elvárás is, amelyet az Európai Bizottság részére benyújtott Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervben is vállalt Magyarország.

A közbeszerzésekben a verseny növelése érdekében a Kormány megalkotta az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II.28.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Korm. rendelet).

A Korm. rendelet 5. §-a értelmében intézkedési tervet köteles közzétenni az ajánlatkérő ha

- esetében az egyajánlatos közbeszerzések aránya –az uniós értékhatárt elérő becsült értékű beszerzések körében – a tárgyévet megelőző naptári évben a 20%-ot meghaladta,
- kivéve, ha a tárgyévet megelőző naptári évben kevesebb, mint öt, az uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzést folytatott le.

Az intézkedési terv elkészítésének és közzétételének határideje első alkalommal 2022. április 30-a, majd az ezt követő években a tárgyév március 31. napja.

A Korm. rendelet 5. § (3) bekezdése értelmében az intézkedési tervben

- meg kell vizsgálni és be kell mutatni, hogy milyen lehetséges okai voltak az adott ajánlatkérőnél az egyajánlatos közbeszerzések magas számának (illetve arányának),
- be kell mutatni azokat az intézkedéseket, illetve gyakorlatokat, amelyek az ajánlatkérőnél az egyajánlatos közbeszerzések lehető legalacsonyabb szintre való csökkentését szolgálják.

III. Stratégiai célok

Ajánlatkérő az intézkedési tervben felsoroltak megvalósításával kívánja az egyajánlatos közbeszerzések arányát csökkenteni, ezáltal a piaci versenyt növelni a közbeszerzési eljárásokban.

INTÉZKEDÉSI TERV

1. Az intézkedési terv területei

- közbeszerzési tervezés
- közbeszerzési eljárások előkészítése

2. 2021. évre vonatkozó megállapítások:

Sarkad Város Önkormányzatának Közétkeztetési Intézménye 2021. évben Uniós, nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le különféle élelmiszerek beszerzése és szállítása érdekében, melyben 15 részben részajánlattételi lehetőséget biztosított.

Az ajánlatkérő a nyílt eljárással, a részekre bontással, a részszámlázás lehetőségével kívánta elérni azt, hogy a lehető legnagyobb verseny biztosított legyen. Ennek ellenére a 15 darab önállóan is pályázható részből 4 darab esetében mindössze egy ajánlattétel érkezett, aránya 26,7 %.

3. A piac előzetes felmérése:

Ajánlatkérő előtt minden rész tekintetében legalább három olyan piaci szereplő ismert, amely képes a teljesítésre, és az elmúlt öt év legalább egyikében részt is vett ajánlattevőként az eljárásokban.

Ajánlatkérő földrajzi fekvése miatt feltételezhető, hogy az ajánlattevői szállítások olyan többlet költségeket okozhatnak, amely hátrányosan befolyásolja a versenyképes piaci ár kialakítását. A település viszonylag távol helyezkedik el a nagyobb városoktól, a városba bevezető utak rossz minőségűek, azonban ezen objektív tényezőkre ajánlatkérőnek nincsen ráhatása.

4. Az eljárások előkészítése, tervezése:

Az előkészítés kapcsán a megfelelő tárgyi szakértelem biztosítása érdekében élelmezésvezető és külső közbeszerzési szakértő is bevonásra került minden esetben az eljárásba.

5. A beszerzések időbeli ütemezése:

Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény megjelenését minden évben az év utolsó negyedévére ütemezte, tekintettel arra, hogy a következő év januárjától igényelte a szállításokat.

Vélhetően ez azt eredményezte, hogy a szabad piaci kapacitások több potenciális ajánlattevő esetében lekötésre kerültek a meghirdetés időpontjáig.

6. A termék paraméterek rugalmas és versenysemleges megfogalmazása:

Ajánlatkérő a termék paraméterek leírásában kerüli a konkrét gyártmány, típus megfogalmazását, amennyiben pedig ez elkerülhetetlen, akkor minden esetben felhívja a figyelmet, hogy „azzal egyenértékű” terméket elfogad.

A termékparaméterek meghatározása során két személynek van befolyása a leírás meghatározására, úgymint az élelmezésvezető és az intézményvezető.

A kiszerezések vonatkozásában célszerűbb lenne többféle lehetőséget biztosítani.

7. A kifizetések ütemezése:

Ajánlatkérő mindent megtesz annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők gyorsan hozzájussanak a szerződés ellenértékéhez a megállapodás alapján, a szerződés jellegéből adódóan, a részszámlázás lehetőség minden esetben biztosított az ajánlattevők számára.

8. Szerződéses feltételrendszer:

Az éves fix ártartás mellett kötött szerződések ajánlatkérő számára biztosítják az élelmiszer nyersanyag beszerzés tervezhetőségét, de a piaci viszonyok változása esetén jelentős kockázatot jelentenek a gazdasági szereplők számára.

A piaci viszonyokat jobb követése, a kockázatok aránytalanságának csökkentése érdekében az árak jövőbeli változásának lehetőségeit érdemes lenne előre rendezni referenciaérték vagy árindexálás alkalmazásával.

Tervezett intézkedések

1. Sarkad Város Önkormányzatának Közéletetértési Intézménye már a tervezés és a beszerzések előkészítése során a beszerzendő áruk piacának előzetes felmérése céljából részletesebb vizsgálatot fog végezni, hogy mely piaci szereplők képesek a beszerzési igényt kielégíteni, ők milyen termékeket kínálnak, azok milyen műszaki paraméterekkel rendelkeznek, s azok mennyiben felelnek meg Ajánlatkérő elvárásainak. Ennek eredményét Ajánlatkérő dokumentálni köteles.

Amennyiben a vizsgálat eredménytelenül zárul, úgy Ajánlatkérő piackutatást végez.

Felelős: Intézményvezető

2. Ajánlatkérő szélesebb körben fogja vizsgálni a piacot abból a szempontból is, hogy létezik-e a piacon olyan alternatív termék, ami megfelelhet az elvárásoknak.

Felelős: Intézményvezető, Élelmészvezető

3. Az Ajánlatkérő törekedni fog arra, hogy a továbbiakban ne a minimális eljárási határidőkkel kalkuláljon az eljárások esetében, ezzel is segítve, hogy megfelelő idő álljon rendelkezésre az ajánlattételhez.

Felelős: Intézményvezető

4. A piaci verseny elősegítése érdekében fokozottabban vizsgálandó a részajánlattétel kérdésköre, elsődlegesen azon piaci szegmensek esetében, ahol jelentős a kis-, és középvállalkozások száma.

Felelős: Intézményvezető, Élelmészvezető

5. Az előkészítés során továbbra is figyelemmel kell lenni arra is, hogy a műszaki leírást készítőket kiemelten figyeljenek arra, hogy a verseny széleskörű biztosítására alkalmas legyen a kiírás, ne zárjunk ki potenciális ajánlattevőket, a megadott feltételek olyan szemmel is kerüljenek átnézésre, hogy minél több szereplő tudjon a követelményeknek megfelelni.

Felelős: Intézményvezető, Élelmészvezető

6. Ajánlatkérő fokozottan oda fog figyelni arra, hogy az alkalmassági követelményeket a szüksége minimumra korlátozza a Kbt. szerint előírható maximumokhoz képest, különös tekintettel a referenciák körére. Ehhez dokumentált formában vizsgálja az alkalmassági feltételek szükséges és arányos mivoltát.

Felelős: Bíráló Bizottság

7. a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi indok alkalmazása a közösségi értékhatárt elérő beszerzéseknél.

8. A termékparaméterek megadása során törekedni kell arra, hogy minél több gazdasági szereplő által kívánt termék meg tudjon felelni a leírásban szereplő paramétereknek. Kerülni kell azon meghatározásokat, amelyek indokolatlanul eredményezhetik egyes termékek kizárását, pl. a kizárás miatt.

Felelős: Intézményvezető, Élelmezésvezető

9. A piaci viszonyok jobb követése, a kockázatok aránytalanságának csökkentése érdekében az árak jövőbeni változásának lehetőségét biztosítani kell, az ajánlati felhívás részét képező szerződés tervezetben előre rendelkezni kell erről referenciaérték vagy árindexálás alkalmazásával.

Felelős: Intézményvezető, közbeszerzési szakértő.

Sarkad, 2022. április 29.

Juhász Imréné
Intézményvezető